

KLAUDY KINGA SZÜLETÉSNAPI KÖSZÖNTÉSE

NÉHÁNY SZEMÉLYES REFLEXIÓVAL

Hidasi Judit

hidasi.judit@uni-bge.hu

Budapesti Gazdaságtudományi Egyetem / Vállalkozási Doktori Iskola

<https://orcid.org/0000-0002-6884-0642>

Klaudy Kinga professzor a magyar fordítástudomány kiemelkedő alakja, aki jelentős mértékben hozzájárult e tudományterület hazai megalapozásához és fejlesztéséhez. Kandidátusi disszertációját (1981) a magyar russzisztika meghatározó személyisége, Papp Ferenc akadémikus irányítása alatt írta, akinek szellemi és tudományos kisugárzása egész további életére nagy hatást gyakorolt. Ennek tulajdonítható az a lelkesedés, amellyel a nagyszerű professzor emlékére alakult Papp Ferenc Baráti Kört is vezette (2001-2023). Barátságunk a 80-as évek legendás debreceni russzisztikai konferenciák idejéből eredeztethető, ahol nem csak nyelvészetet, hanem tudományosságot, tudományszervezést, műhelymunkát és szellemi vitakultúrát is tanulhattunk.

Kinga az Eötvös Loránd Tudományegyetem (ELTE) Fordító- és Tolmácsképző Tanszékének (1973) alapító tagjaként és vezetőjeként kulcsszerepet játszott a fordítóképzés és a fordítástudományi kutatások hazai elterjesztésében. 1997-től ennek vezetője is volt. 1997-ben lett a nyelvtudomány doktora, 2000-től egyetemi tanár. Megalapítója és vezetője a Miskolci Egyetem Alkalmazott Nyelvészeti Tanszékének (1992–2002). 2003-ban az ELTE BTK Nyelvtudományi Doktori Iskoláján belül megalapította a Fordítástudományi Doktori Programot (2003), amelynek több mint két évtizeden át volt elkötelezett vezetője és irányítója.

Kinga többszereplős motor a hazai fordítástudományban: oktat, kutat, publikál, szerkeszt és nem utolsósorban lankadatlan kitartással foglalkozik tudományszervezéssel. A szó legnemezebb értelmében vett iskolateremtő, szellemi műhely vezető. A kezdetektől mostanáig 62 dok-

torandusz szerzett fokozatot az általa vezetett 'Klaudy manufaktúra'-ban – és valamennyien – legyenek azok magyarok vagy külföldiek – a legnagyobb elismeréssel és hálával beszélnek róla. Kinga gondoskodott arról, hogy aki egyszer oda bebocsátást nyert, az valóban a lehető legkorszerűbb és leghitelesebb tudást kapja, hogy megismerkedjen a nemzetközi tudományos mezőny legkiemelkedőbb személyiségeivel, eszméivel és módszereivel. Tanított, mentorált, tanácsokat adott, irányított – és folyamatosan nagyon sokat követelt. A szemét rajta tartotta összes növendékén és biztatta, terelgette őket oly módon, hogy a lehető legjobbat hozzák ki magukból.

Három tudományos folyóirat alapító főszerkesztője: a „Fordítástudomány” magyar nyelvű, lektorált tudományos folyóirat, amelyet az ELTE BTK Fordító- és Tolmácsképző Tanszéke indított 1999-ben. A folyóirat évente kétszer jelenik meg. A „Modern Filológiai Közlemények” – ma már „Alkalmazott Nyelvészeti Közlemények” néven – 1999 óta a Miskolci Egyetem Modern Filológiai Intézetének a kiadványa. Az „Across Languages and Cultures” (Akadémiai Kiadó gondozásában, 2000–2024 főszerkesztő) évente kétszer angol nyelven megjelenő interdiszciplináris orgánium. Ezek a folyóiratok fontos platformot biztosítanak a fordítástudományi kutatások publikálására és a tudományos diskurzus előmozdítására.

És mindezek mellett teljes értékű családi életet élt! Egy korábbi önvallomásában így nyilatkozott: „az 1973-as év szeptember 21-ik napja két dolog miatt lett emlékezetes az életemben, dél előtt volt a Fordító és Tolmácsképző Csoport évnyitója, délután az esküvőnk.” Bart István neves műfordítóval, a Corvina Kiadó későbbi igazgatójával két fiút neveltek fel és manapság már az unokák színesítik Kinga hétvégéit. Ugyanis Kinga kitűnően főz, remek süteményeit a kollegák és barátok is jól ismerik, továbbá operarajongó és jeles irodalombarát.

Oktatói és tudományszervezői tevékenysége mellett többtucat publikációt jelentetett meg. Ezek közül kiemelkedik „A fordítás elmélete és gyakorlata” (1994) című munkája, amely angol, német, francia és orosz fordítástechnikai példatárral segíti a fordítók képzését és a fordítástudomány elmélyítését. Nagy figyelmet kapott 2022-es könyve: „Tézisek a fordítástudományról”. Legutóbbi érdekesítő könyve a „Fordítástudományi dilemmák a 21. század elején” (2024).

Végül, de nem utolsósorban neve szorosan kapcsolódik a MANYE-hoz is, amelynek több ciklusban alelnöke (1995–2008), majd később Szépe György professzor buzdítására elnöke (2008–2013) is volt. Nagyszerű szervezőkészségével, építő meglátásaival, jó humorával alelnökként a mai napig aktívan segíti és támogatja a MANYE munkáját.

Abban mindenki egyetért, hogy Klaudy Kinga professzor asszony életműve meghatározó jelentőségű a magyar fordítástudomány fejlődésében, és munkássága iránymutató a jövő fordítói és kutatói számára. De ő ennél sokkal több mindenben is példa lehet: sikerült neki a szakmai kiválóságot összeegyeztetni a harmonikus családi léttel; a magyar akadémiai világban kimagasló eredményeket elérni nőként; és imponálóan elegánsnak maradni.

Büszkék vagyunk Rád, Kinga!